

razprava o ministrovem odgovoru. Ostro so prijemali poslanci Wagner, Bianchini, Pollinger in Grabmayer ministra radi odgovora. Predno se je sprejela nova bramborska postava, je minister obetal vse mogoče olajšave v vojaških bremenih; zdaj o tem nič več ne ve. Dr. Tollinger ga je hudo ožigosal, da se upa neresnico govoriti pred poslansko zbornico. Znani ukaz vojnega ministra, da vojaki ne smejo pristopiti k društvom proti dvoboju, se je tajno izdal, to je: ni se smel vsem očitno naznaniti. Minister pa trdi, da ni res, da bi se ne smel objaviti. Dr. Tollinger je pokazal pismo, na katerem je bilo zapisano, da je ta ukaz tajen. Kakor ni v tej zadevi minister držal besede, tako tudi v drugih rečeh ne moremo verovati njegovim obljubam, je zaklical poslanec Wagner. Dvoboj sta zagovarjala dva poslanca, eden izmed vsenemške, drugi izmed nemško-narodne stranke. Ko bi se bilo smelo glasovati pri tej stvari, bi bila pač ogromna večina poslancev vstala proti ministru, oziroma proti dvoboju. A po sedanjem opravičnem redu je izključeno pri razpravah o ministrovem odgovoru vsako glasovanje. Odsek, ki pripravlja nov pravilnik, predlaga, da bo snela zbornica pri takih razpravah skleniti: »odgovor se vzame na znanje«, ali pa: »se ne vzame na znanje.«

§ 14.

Zadnja leta sem si je vlada mnogokrat pomagala z znanim § 14, vsled katerega sme takrat, kadar ni državni zbor zbran, pa je huda sila, napraviti ukaze, katere sme sklepati le državni zbor. Leto za letom je na tak način vlada brez dovoljenja državnega zbora napravila državni proračun, ker se tega dela ni lotil državni zbor. Na Ogrskem je to nemogoče. Če ogrski državni zbor vladi ne dovoli pobirati davkov, jih tudi res pobirati ne sme. Zato so mnogotere stranke avstrijskega državnega zbora zahtevale, da se je izvolil poseben odsek poslanske zbornice, ki naj pretrsa, ali bi ne kazalo tudi v Avstriji odpraviti ta § 14. Odsek se je dolgo časa pečal s tem nasvetom. Slednjič je pa sklenil z enim glasom večine, da se odpravi ta paragraf. 13 glasov je bilo za odpravo, 12 za ohranitev. Vladi seveda to ni nič po volji, če se ji odvzame tolika moč, kakoršna je imela do sedaj. Toda predno pride ta stvar v obravnavo v zbornici, preteče še mnogo časa.

Pogodba z Ogrsko.

Odsek, ki je izvoljen za pogodbo z Ogrsko, se je pečal s to velevažno zadevo, a govorniki so naglašali eden za drugim, da je

pogodba slaba, na veliko škodo Avstrije. Predno se je začela podrobna obravnavo, se je predlagalo, naj se sploh ta obravnavo ne začne, temveč naj se vsa pogodba vladi vrne, kateri se naroči, da mora boljšo pogodbo z Ogrsko skleniti. Vsenemci so celo predlagali, naj se z Ogrsko ne sklepa nikaka pogodba, pač pa naj se Avstrija tesno zveže z Nemčijo. V dvema glasovoma večine se je sprejel predlog, naj se začne razprava o tej pogodbi: 17 glasov za, 15 proti tej razpravi. Ministrski predsednik dr. Körber je bil v silnih skripicah; skoro bi se bilo pokopalo njegovo delo. A predno se pogodba dožene, bo imel dr. Körber še mnogo pretrpeti.

Čehi.

Zadnjič smo poročali, da volilci na Češkem niso zadovoljni s svojimi mladočeškimi poslanci, ker so le-ti privolili, da se je začela obravnavo zastran ogrske pogodbe. Zdaj so pa nekateri češki poslanci razjasnili, da so s takim postopanjem edino pravo zadeli. Privolili so sicer v razpravo zastran ogrske pogodbe, s tem so pa vladi zvezali roke, da ne bo mogla z močjo § 14 sklepati te pogodbe. Mladočehi imajo še vedno oblast, da zaprečijo to sklepanje, če jim vlada ne povrne jezikovnih pravic, katere jim je dal grof Badeni, pa zopet vzel grof Clary.

V gosposki zbornici

je bil v soboto na dnevnem redu krošnjarski zakon. Pri tej priliki se je ljubljanski knezoškof dr. Jeglič toplo zavzel za kranjske krošnjarje ter priporočal, da se novi zakon po možnosti ozira na krošnjarstvo na Kranjskem.

Dopisi.

Gradec. († Anton Vamberger.)

Zopet stojimo ob grobu lavantinskega duhovnika, zopet obžalujemo izgubo moža, katerega je Bog v najlepših letih poklical iz tega sveta. Rajni gospod Vamberger je bil blag značaj, priljubljen pri prijateljih in znanjih, svoji težki službi pa popolnoma na mestu; njegovo izvrstno in naporno delovanje kot duhovnik in učitelj v prisilni delavnici v Messendorfu pri Gradcu je znal tudi deželni odbor ceniti, ko ga je imenoval pravim uradnikom istega zavoda in mu s tem plačo znatno zvišal.

Anton Vamberger se je porodil v Dragotincih, župnije Sv. Jurija ob Ščavnici dne 3. prosinca 1851. Šolal se je na gimnazijah v Celju in Mariboru ter je bil tudi gojenec kn.-šk. dijaškega semenišča. Po maturi je

nas ljubite! Ah, vi ste pač naši dobri, ljubi, zlati stariši! Mi se vračamo k vam! Bodite nam že naprej pozdravljeni!

Trdoglavneži.

Povestica iz hribov. (Konec.)

Pa sedaj se je zgodilo nekaj, kar je zadelo starega kakor strela z jasnega. Njegov starejši sin Jožef je postal vojak. Fant je bil vitek, raven in močan. Vtaknili so ga k železničnemu polku, sina, katerega oče je največji sovražnik železnice. In to je spravilo Marka v grozno jezo. Ali kaj mu pomaga? Gospodje niso vprašali za njegovo mnenje in Jožef je mrcal k svojemu polku.

Od začetka je mladega vojaka mučila domotožnost. Ker pa celi čas vse rane, pozabil je tudi Jožef na domačijo. Ker je bil bistroumen in priden, so mu gospodje prišli zvezdico. Ko je dokončal Jožef vojaška leta, svetoval mu je stotnik, naj vstopi v železnično službo. Za tako pridnega podčastnika bi se že našla primerna služba. Boljše je vendar imeti mesečno plačo v gotovih novicah ter biti na starost preskrbljen, kakor pa v najlepših letih hlapčevati in na stare dni stradati.

Jožefu se je to dopadlo ter je pisal očetu obširno pismo, v katerem mu je razvil svoje prihodnje načrte. Njegov trdni sklep je,

postati železničar in upa, da mu oče to tudi dovoli. Veseli se na skorajšnji odgovor in pozdravi vse tisočkrat.

Ko bi videli starca, ko so mu prebrali to pismo. Čelo se mu je zgubančilo kakor hudournik, njegove oči so sipale blisk in ustni ste se mu tresli. In zagomelo je To je bila sreča za Jožefa, da ga ni bilo zraven. Da odgovoriti mu hoče, pa tako, da mu za vselej preide veselje do železnice. Marko sicer ni znal pisati, ali njegova mlajša hči, ki v farovžu služi, je znala. Ko je prišla v nedeljo očeta obiskat, se je morala vستي in pisati, kar ji je stari narekoval:

Ljubi Jožef!

Ker Ti nekaj nameravaš, česar jaz celo svoje življenje ne trpim, dam Ti na znanje, da Te več ne poznam in da ne smeš nikoli prestopiti praga moje hiše, ako greš k prok . . . železnici.

Tvoj oče Marko Oblak.

Pismo se je vkljub vsem prošnjam maternim odposlalo. Vez med sinom in očetom je bila pretrgana. . . .

* * *

In zopet je preteklo kake tri leta, kar se je dogodilo nekaj, da je zopet zavrela kri v Markovih žilah. Železničnega čuvaja, katerega hiša stoji tik vasi, so prestavili, in na

moral iti na tri leta k vojakom. Bogoslovje je študiral v Mariboru, novo mašo je pel l. 1878., ter kaplanoval 9 let v lavantinski škofiji. Ko pa je dobil mesto učitelja in duhovnega pastirja v prisilni delavnici, delal je neumorno med npravno propalimi ljudmi skozi 16 let. In ravno letos v avgustu bi bil obhajal v svojem rojstnem kraju petindvajsetletnico svojega mašnikovanja — pa Večni mu je ukrenil drugače.

Že dolgo let ga je mučila nevarna srčna bolezen, iskal si je zdravja po raznih kopalnicah, posebno rad je zahajal na Slatino, pa brez uspeha. Letos ga je bolezen posebno hudo prišla, dobil je še vodenico in 31. m. m. je izdihnil svojo blago dušo.

Kako so spoštovali našega rojaka v Gradcu, pokazal je njegov pogreb, ki je bil nad vse veličasten. Blizu 25 duhovnikov, mnogo visokih uradnikov, belo oblečene deklice in nešteta množica ljudstva je spremljala pokojnika k zadnjemu počitku.

Dasi počivaš daleč od ožje domovine, vendar se te hvaležno spominjamo, saj si na čast svoji domovini, saj si bil res dušni pastir v besede najlepšem pomenu. Trpel si veliko, le malo veselja si užil na zemlji, zato pa ti naj Vsemogočni da večno plačilo.

Radenci pri Kapeli. Zadnjič je poročal »Slov. Gospodar«, da je neki piskrovez hodil s svojim »kšeftom« po našem okraju ter je na več krajih kakor slučajno naletel na ptujsko krito. Slednjič je pa ves žalosten obesil svojo »püto« na klin in se skril v svoj kot. Zato, kakor je sam rekel, ker so njegovi sorojaki bolj zaverovani v ptujskega domotajca, kakor pa v svoje po duhu in krvi rodne brate. Tudi mi s sočutjem pomilujemo, pa ne piskroveza, ki je sedaj brez kruha, temveč one zaslepljenca, kateri se dajo za nos in ušesa voditi od nemčurskih kramarjev. Vendar nas pa veseli, da piskrovez na svojem potovanju ni našel nobenega izmed mladine v »Šterčevo« cunjo zavitega. Tudi ni mogoče, gospod urednik, povedati, kako veselo je gledati našo mladino, ko se s celim srcem oklepa bralnega društva, kako se ob nedeljah polni bralna soba. Zakaj bi tudi ne? Tamkaj imamo vsakovrstnih dobrih časnikov po več iztisov na razpolago. Bogato obloženo knjižnico, poučno-gospodarske in zabavne vsebine, kar bi tudi starejšim posestnikom dobrodošlo. In še več; odbor nam priredi v letu poučne shode o gospodarskih rečeh in sicer: o sadjarstvu, vinarstvu, poljedelstvu, živinoreji itd. Da pa imamo kaj zabave, nam odbor uprizarja tudi gledališke predstave, petje in tombolo. Pristopimo torej tudi posest-

njegovo mesto je prišel — Jožef. Ni bil sam; mlado brhko ženico in cvetočega otroka, ki je komaj začel hoditi, je pripeljal seboj.

Jožef je bil trdoglavnež, kakor njegov oče, in ni veliko djal na pismo, ki mu ga je oče pisal, niti se ni poskušal z njim spraviti. Še naznanil mu ni, da je pred dvema letoma vzel v zakon pridno deklico. Sedaj pa, ko je bil doma, v njegovi rojstni vasi, krčilo se mu je srce, ako je pomislil, da se bo moral izogibati dobre matere, starega očeta, bratov in sester. Vrh tega ga je pa žena vedno prisila in nagovarjala, naj se spravi z domačimi.

Jožef se da preprositi in nastopi križev pot. Kake četrte ure pride razburjen in razkačen nazaj. Oče ga je odpravil kakor ničvredneža in mu pokazal vrata. Staremu se je še sovražstvo povečalo. Oče in sin sta se izogibala že od daleč.

Tako je tekel mesec za mescem. Nenevadno snega bogata zima se je bližala h koncu. Solnčni žarki tajajo sneg in topel veter jim pridno pomaga. Majhni potoki nastanejo in tečejo po bregu in tu pa tam se pokaže črna pega zemlje. Voda se nabere in naraste v celo reko. Od dne do dne raste voda, pečine in drevesa neso valovi seboj ter delajo grozno škodo. Proga je pokvarjena na večih krajih in spodkopana, da je bila vsaj delj časa neporabna. Razni mostiči so

niki, vsi brez izjeme, k bralnemu društvu. Ker dandanes je za dobro gospodarstvo razun pluga in motike potreben tudi pouk in knjiga. Le v tem oziru bo upati tudi pri nas zdatnega napredka. Proč torej s »Štajercem«! Dobro razumimo pregovor, ki pravi, varujmo se ptujske mačke, ki spredaj liže, zadaj pa praska.

Skrbimo pa toliko bolj za naše bralno društvo, da se ono razširi v mogočno drevo vedno dalje in dalje, da se pod njeno senco lahko večkrat razgovorimo o gospodarskem napredku in se lahko pošteno zabavamo, starejši kakor tudi mladina. Če pa to našim nasprotnikom ni po volji, naj nas to nikar ne moti. To je najboljši dokaz, da je društvo na pravem potu. Odbor se pa naj nikar ne ustraši dela, ki ga čaka. Gotovo bode storil tudi v tem letu vse, da doseže svoje vzvišene namene. Le krepko naprej!

Mala Nedelja. Kakor najbrž veste, gospod urednik, sem se še pred kratkim naselil v tisti zgodovinsko znameniti Rožni dolini, da preštudiram nekoliko razmere našega milega domačega okraja, o katerem vam hočem večkrat poročati. Vsak se že tukaj čudi, zakaj da sem jo ubral ravno v Rožno dolino, ker bival sem po zimi v Žihlovi v takozvani »Kmetovoj rudi«. Ali razmere so bile te-le: Opazil sem namreč, da se iz dimnika ondote »fabrike«, ki stoji pod kuratelstvom Franca Oršičjaka, dim neprenehoma vali proti mojemu brlogu. Ta me je žgal po očeh tako, da nisem mogel več opazovati dogodov po okolici in to bi bilo proti mojemu namenu — zato sem se raji izselil.

Tukaj imam pa srečo, nič me ne moti v tej prijazni dolini, v kateri se je začelo že vse kaj lepo mladiti. V duhu vidim, kako živahno da je začelo naše bralno društvo napredovati. Pa žalostno je tudi, da se še veliko naših gospodarjev, prepotrebni izobrazbe, premalo briga za berilo; veliko še jih je, ki ne znajo dovolj ceniti koristi, katere se lahko dobijo s čitanjem knjig. Zato, ljubi moji, raji kakor bi svoje težko pridobljene denarje zapravljali ob nedeljah po gostilnah, naročujte si lepe knjige in časopise. — »Štajerčevih« pristašev še imamo precejšnje število, in sicer so to večinoma taki, katerim je vera deveta briga. Se vedno je slišati njih godrnjanje po krčmah med službo božjo, kakor če kedo zadene ob staro vrbo, v kateri je sršenovo gnjezdo. Ti nočejo spoznavati hinavca, ki kmeta z levico objema, z desnico pa ga vleče v grozen prepad. Zato prosim vse tiste, ki še imate naročeno to germansko-luteransko »giftno krot«, vržite

jo tje, kamor spada! — Nadalje se spominjam »nevolje«, ki se mi je zgodila na občinski cesti, katera vodi mimo Drakovskega kovača tje proti Ribniku. Šel sem že po temi iz Moravskega vrha, žvižgal sem si in pel — tristo kosmatih! prišel sem v grozno blato. Kaj težko sem vzdigal iz njega noge, toliko da nisem popolnoma obnemogel in zlezal v njega. Pač ubogi kmet, ki se moraš tukaj voziti na svoja opravila! Kam gleda neki občina, da tega ne vidi ter nič ne stori, da bi se cesta posipala. Že zdavno se je to določilo, večkrat so potem kmetje prosili, zahtevali — a vse zastoj! — Za sedaj naj bo dovolj, da ne bo dopis predolg, sicer pridejo gospod urednik s škarjami in ga prikrajšajo. — Srečno!

Naseljenec v Rožni dolini.

Iz Luče pri Ljubnem. Lepa vas so Luče, in marsikateri se težko loči od njih, tudi tak, ki ni dolgo tukaj bival in dihal. Posebno težko bo nam, mladeničem, zapustiti to vas, ko bomo morali oditi, kamor smo bili pri letošnjem vojaškem naboru odbrani. Izmed trideset so nas vzeli osem pri vojaškem naboru za obrambo naše mile domovine. — Da tukaj ne spimo v narodnem oziru, ustanovili bodemo »Slov. katol. izobraževalno društvo.« Pravila so že predložena oblasti, da jih potrdi. Ljudstvu hočemo pokazati, da tudi pri nas v gorskih krajih pod zmagovito Ojstrico sije solnce prave naprednosti.

One, kateri še niste obveščeni o tej ustanovitvi, že danes prijazno povabljam na dan, katerega vam pravočasno naznanimo, ko bodemo obhajali ustanovitev našega društva. — Mladeniči.

Dramlje. Že večkrat si, mili nam »Sl. Gospodar«, prinesel kak članek o resnih in veselih dogodkih v naši fari. V lepem številu iztisov prihajaš k nam; drag prijatelj si nam bil že od nekdanj, posebno se je pa še tvoj mlajši bratec »Naš Dom« omilil naši mladini, in nam dohaja v blizu 70 iztisih. Hvala Bogu, da napredujemo, a vendar še neka žalost obladuje naša srca, to je namreč tužni pogled v bodočnost.

Glavni pridelek našega kmeta je vino, in z veseljem je Drameljčan šel vsako spomlad obrezovat in okopavat svoje gorice. A sedaj je drugače. Tri leta zapored so nas zadele uime, lani pa se je prikazala še najhujša, namreč trtna uš, proti kateri ni druge pomoči kakor novi nasadi ameriških trt. A ta stvar stane denarja. Odkod pa naj vzamejo posebno naši manjši vinogradniki denarja, ki komaj borno preživijo in oblačijo

sebe in svoje otročiče. Treba bo pomoči, in sicer izdatne in hitre pomoči.

Vinogradniki sami si ne morejo na noben način pomagati; novi g. župan Mastnak je sicer mož krepkega značaja, a preteklo bo več let, predno bo zamogel popraviti vse, kar se je tekom prejšnjega gospodarstva zagrešilo. Občinska bremena so postala neznosna, in zato tudi ni misliti, da bi si ljudstvo zamoglo samo pomagati. Treba bo izdatne in hitre pomoči od strani države in dežele. Ako se to ne zgodi, so v par letih naši posestniki posebno še manjši vinogradniki popolnoma uničeni. Ne bo jim drugega ostajalo, kakor zapustiti rodno zemljo in se podati v tujino za kruhom, goličave pa, kjer so bili prej rodovitni vinogradi, bo morda pokupil kak bogat nemški ali židovski špekulant, napravil si svoje nasade in se bogatil z zakladi naše slovenske drameljske zemlje.

Na noge torej, merodajni možje, v prvi vrsti slovenski naši poslanci! Izposlušajte nam brzo pomoč, ker drugače — smo izgubljeni. V prvi vrsti naj nam država da brezobrestnega posojila, deželna trtnica pa, ki se je napravila tukaj, naj da vsaj revnejšim posestnikom trte brezplačno, drugim pa po kolikor mogoče najnižji ceni. Pomagajte nam, dokler je še čas!

Loka pri Zidanem mostu. (V spomin.) Smrt ima letos pri nas bogato žetev. Že 25 krat so se oglasili s stolpa mrtvaški zvonovi. Naj vam vsaj o dveh rajnikih nekaj sporočim. Dne 14. marca je umrla tukaj zasebnica gospa Marija Waller, katero so celjski Nemci znali pripraviti do tega, da jim je zapustila čez 60.000 K za njihove razne zavode. Zapustila je tudi občinskim ubogim v Loki 6000 K, katerih obresti se naj vsako veliko soboto razdelijo med nje. Spomnila se je tudi prepotrebne nove farne cerkve v Loki in je v to svrhu istotako sporočila 6000 K. Če bi le več takih sporočil bilo, bi se potem kmalu začela zidati nova farna cerkev. Pogreba se je vdeležila deputacija celjskega mesta in ne mnogo domačinov. Truplo rajke se je prepeljalo v Lince na Zgor. Avstrijsko v lastno rakev. — Dne 4. aprila je pa neusmiljena smrt s svojo koso pokosila mlado življenje, 24letno blago deklico Ano Vertačnik. Pred tremi leti je vstopila k usmiljenim sestram, vse jo je rado imelo, a nalezla se je neozdravljive bolezni in morala se je pred enim letom vrniti nazaj k svojim starišem. Oče je železniški čuvaj. Grozna bolezen jo je mučila, a trpela je vzgledno. Ko jo je zadnji čas že vsa moč zapuščala, ni mogla ne več nog ne rok rabiti, je bila njena edina želja »o da bi

bili porušeni in trebalo bo tedne in tedne, da se storjena škoda popravi. Voda še vedno narašča.

Martina Oblaka se polasti veliko veselje. Njegov najhujši sovražnik bo uničen. Največja želja njegova je bila, da železnica popolnoma izgine raz zemljo. Ko bi mu kdo rekel, da bo še enkrat rešitelj nekaterih železničnih uslužbencev, bi ga od jeze raztrgal. In vendar je prišlo tako.

Nekega jutra je počil glas: »Vsled narasle vode je železnični čuvaj Jožef v veliki nevarnosti. Svoje hišice ne more več zapustiti.« In res je nastalo krog čuvalnice kar čez noč celo jezero. Od kolodvora, ki je bil tudi ves preplavljen ni pričakovati nobene pomoči, vsaj hitre ne. Brez čolna ni mogoče doseči čuvalnice niti je zapustiti in tega ni bilo nikjer dobiti. Vas je ležala na drugi strani vode in malo upanja je bilo, da bi si kdo predrznil spustiti se v nevarnost in se podati k čuvalnici.

Pri Marku Oblaku je zakričal nekdo skozi okno: »Beži k vodi, pa hitro, ako hočeš videti, kako se bo železnični čuvaj z družino in hišo potopil. Lahko se zgodi, da v pol uri ne boš videl ničesar več.«

In odbežal je poročevalec. Marko pa, katerega so te besede zadele, kakor če bi mu kdo nož sunil v prsa, strmi za človekom,

tresoč se po celem životu... Njegovemu sinu preti poguba, njemu, očetu, pa kričijo v hišo, kakor če bi bil Jožef kak tujec in ne njegov sin!... Ali je že tako narastlo sovraštvost, da mislijo, naznanilo o smrtni nevarnosti lastnega otroka ga tako ne razburi. Mislijo morebiti, oče je zgubil vso ljubezen do svojega sina? Ne, ne! Vse bridkosti, vsa jeza, katero je preстал, izgine, ostane le ljubezen, ta nerazrušljiva očetovska ljubezen.

Marko plane iz hiše ter drvi k vodi. Ob obrežju stoji možje, žene in otroci ter gledajo čuvalnico, krog katere besne valovi. Vendar še ta stoji trdno. Čuvaj sedi z ženo in otroci na strehi in se ozira po pomoči, katera noče priti od nikod.

Od koder je naj pričakuje? Med čuvalnico in kolodvorom se drvi umazana, žolta voda. Od vasi? Kdo pa se bo spuščal v tako nevarnost!? Nikjer toraj rešitve, nikjer izhoda iz razsajajočega elementa. Bilo je za obupati.

Ako bi Jožef imel kakošen brod ali čoln. Med čuvalnico in nasprotni strani k bregu je bila voda mirna. Ali ladjico, od kod naj vzame vse to? Na kolodvoru sicer že delajo čolnič za rešitev, ali kako dolgo bo trajalo predno bo gotov. Hiša se že tresse pred naraščajočimi valovi in vsak trenutek se lahko poruši.

Med tem pride stari Marko na obrežje.

Jožef ga spozna in zavpije: »Oče! Oče! Ali ni pomoči?«

Ta krik zaskeli očeta. »Možje, za Križanega, pomagajte! On je moj sin, moj Josip!« Tako je stal pred njimi s sklenjenimi rokami, plašno zroč; podoba tihe groze in trpljenja.

Nikdo se ne gane in vsi gledajo v tla. Končno se jeden ohrabri in reče: »Glej, Marko, poglej vodo! Kdor se upa čez njo, ta stavi življenje.« Drugi molče pritrdijo.

Voda je v resnici predstavljala grozen prizor. Hlodi, les, deske, kosi mostov, kamenje in cele skale je valila seboj tako, da je bilo nemogoče se s čolnom spustiti na njo.

»Če mi nikdo ne pomaga, se pa peljem sam«, reče obupno Marko. »Tonče«, se obrne k jednemu možaku, »posodi mi svoj čoln!«

»Le vzami si ga, Marko, in še mene po vrhu«, odgovori mož. »Naj nikdo ne pravi, da smo sami trdosrčneži. Pojdiva v božjem imenu!«

Marko se zahvali z močnim pogledom. Tone odveže čoln. Kmalu leti ladjica po pe-neči vodi. Ostali pa sledijo s pogledi hrabrira možakoma.

Tone je bil izurjen veslar in vodil je ladjico tako spretno, da se ni nič poškodovala. Zadnji tok in gledalci od veselja zavriskajo. Oba možaka sta prišla v mirno vodo in kmalu sta bila pri čuvalnici.

le še dočakala prvi petek v mesecu in zamogla še enkrat v čast presv. Srcu Jezusovemu sprejeti sv. popotnico. Ushšana je bila, bila je zadnji petek še sprevidena in po noči na to umrla. Pogreb njen je bil krasen, videlo se je, kako je bila — akoravno revna — vendar priljubljena. Belo oblečena dekleta so nosila njeno krsto, vse so za njo darovala sv. obhajilo, in še na pokopališču zapela ginljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! Vi pa dekleta, pokazale ste, kako se med seboj ljubite. Združite se, združite, gojite medsebojno ljubezen, gojite ljubezen do sv. katoliške cerkve, gojite ljubezen do svojega naroda. Dajte izgled mladenčem loške fare, med katerimi je toliko gujilobe, toliko popačenosti, med katerimi vlada ljubezen do pijančevanja in ponočevanja, med katerimi se nahajajo, ki z veseljem prebirajo neumnosti ptujske krote »Štajerca« in neslanosti kranjskega »Rodoljuba«. Kjer mladenči nočejo začeti, tam stopite ve mladenke naprej in začnite delati v preroditev naše mladine. S ponosom bomo potem poročali o vašem življenju in delovanju. Širite med seboj dobre knjige in časopise in ne dajte se premotiti od nobene, ki vas bo zasmehoval in hotel odvrniti od pravega pota. E.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vesele velikonočne praznike!

Katol. polit. društvo v Kozjem. Na belo nedeljo, dne 19. aprila popoldne vršilo se bode zborovanje katol. političnega društva kozjanskega v narodnem trgu v Podsredi. V Podsredi še naše društvo ni zborovalo, zato se pričakuje zelo obilna vdeležba. Pride tudi naš drž. in dež. poslanec g. J. Žičkar. Natančneje vspeled objavimo prihodnjé.

Osebnosti. Okraj. živinski nadzdravnik v Brežicah, g. Ivan Munda, je pridružen notranjemu ministrstvu ter dobi službo v Zagrebu.

Odlikovanje. Cesar je podelil zdravniku g. Luka Gradišniku na Vranskem zlati zaslužni križec.

V Mariboru je umrla dne 8. aprila po kratki boleznii blaga gospa Terezija Meškova. Pogreb bo danes popol. ob 5. uri. Bila je narodna gospa in vzgojila svoje otroke v narodnem duhu. Blag ji spomin!

Med tem je Jožef iz rjuh in drugih reči zvezal vrv in vrgel jeden konec v čoln. Nato je podal očetu najprej otroka, potem pomagal ženi, nazadnje pa vstopil sam. Nato so odjadrali na nasprotno stran.

Tam, ko so prišli na suho, ko so bili izven nevarnosti, padla sta si oče in sin v naročje. Marku se je v tem trenutku zdelo, kot bi mu ljubi Bog prvorojenca zopet podelil. Potem je objel sinaha in otroka, ter podal Tonetu roko in se mu prisrčno zahvalil za pomoč. Tudi Jožef in njegovi so se mu zahvaljevali, on pa je rekel: »Pustite, pustite! Pravi prijatelj rad drugemu pomaga, ako le more. Najbolj me veseli, da ste se obe trdi glavi omehčali.«

Glasi hrum. Vsi se ozrejo proti oni strani in vidijo, kako se je čuvalnica podrla. V zadnjem trenutku je toraj prišla pomoč.

»Bog ne zapusti svojih, ako na njega zaupajo«, rekla je mlada žena in hvaležno pogledala proti nebu. »In to vodo nam je poslal sam Bog, da spravi očeta in sina.« Oče in sin si nemo stisneta roke, kot bi hotela reči: »Nobena moč na zemlji naju ne loči več.«

Mariborske novice. V četrtek 2. t. m. dopoldne ob 10. uri so blagoslovili mil. knez in škof v prisotnosti vseh vojaških in posvetnih dostojanstvenikov na stolnem trgu spomenik desetnika Karlik, ki je l. 1809 po hrbrem boju na tem mestu padel. — Istega dne so se stekli fantje, ki so prišli v Maribor k naboru, v tržaški ulici. Pri tem jih je bilo več ranjenih. Ko je prišla policija ter hotela narediti mir, se je policajem zoperstavil posestniški sin Janez Kac iz Skok, kateri je bil aretiran. — Iz zaprtega stanovanja strojevodja Kokola je bilo ukradenih 50 kron denarja, srebrna ura, zlata ženska ura in dolga zlata verižica. Tata je že policija izsledila. — V pondeljek popoldne je začel goreti gozd blizu Kamnice. Došli požarni brambi iz Maribora in Kamnice ste pogasili ogenj ter zaprečili večjo škodo. Sumi se, da so otroci zažgali suho travo na obrobku gozda. — Vojaškega beguna Jožefa Hözl, ki je ušel od 27. domobranskega polka in ki je izvršil v Celju in Mariboru več tatvin, so prijeli v pondeljek zvečer. — Posestnik Jožef Dimnik iz Grušove je bil aretiran v soboto 5. t. m., ker se je zoperstavil policaju in ga psoval. — Znorela je 60letna Frančiška Kulavič, vdova sodnijskega pristava. — V sredo 8. t. m. je umrl 70letni Janez Šmirmaul. — Hišniku Antonu Cehner v Tegetthofovi ulici je bila ukradena hranilna knjižica glaseča se na 600 kron in 40 kron denarja. Cehner je opazil tatvino še le v nedeljo 5. t. m. ter je takoj naznanil policiji. K sreči je tat še le 200 kron vzel iz posojilnice. Na sumu je neka slabo znana ženska, ki je stanovala pri Cehnerju. — V nedeljo, dne 5. t. m. so zaprli ključavničarskega učenca Rudolfa Korco, ker je kradel svojemu mojstru Sinkoviču orodje. Korca je že zavoljo tatvine predkaznovan. — Iz tukajšnje kaznilnice je ušel Peter Ozmeč, rojen l. 1871 v Stroji vasi, okraj Ljutomer, posestnik v Koprivi na Ogrskem. Oblečen je v kaznilnično obleko. — 4. apr. je ukradel znani tat Jožef Hözl natakariči Ani Zemljč v stolni ulici dolgo zlato verižico in 10 kron denarja. Ko so Hözl prišli, niso našli samo teh stvari, ampak tudi drugo ukradeno, medtem hranilno knjižico čez 160 kron glasečo se na ime Krainc. — Uradnikovi soprogi gospej Skala je ukradel znan tat v noči na 5. t. m. iz zaprtega kurnika pet kokoši. Policija, kateri je to takoj naznanila, je tatu že na sledu. —

Iz mariborske okolice. Okraj. šolski svet za mariborsko okolico je izrekel g. Ant. Godecu, učitelju v Lembahu pri Mariboru, pohvalno priznanje za dobre uspehe, katere je dosegel v šoli glede na pouk in vzgojo svojih učencev. To je tisti učitelj, katerega je »Štajerc« pred kratkim tako nesramno napadel. S takim priznanjem se ne more ponasati vsak učitelj, tedaj pač jasen dokaz, kako grdo je lagal omenjeni list. — Stariši, ne dajte se preslepit, ampak pošiljajte svoje otroke v isto šolo, kjer se več nauče, kjer slišijo veliko koristnega za poznejše življenje, kjer se pa tudi tako nemški uče, da ta jezik res lahko kedaj rabijo; ta šola pa je v Lembahu.

Smrt poštnega pota. Poštni pot za Kamnico in Sv. Križ pri Mariboru Jožef Štok je izgubil v soboto 5. aprila 410 K, katere je vzdignil na pošti za ljudi, ki so mu izročili poštno nakaznico. Vsled te nesreče je bil tako obupan, da je zapustil zvečer svoje stanovanje, vzel revolver in se odpeljal na Pragersko. Od tam je pisal svojim sorodnikom, da si hoče zavoljo izgube denarja vzeti življenje. Štok ni oženjen, star 26 let ter je znan kot priden in zanesljiv mož. Kakor se je izvedelo, je Štok izgubil denarje pri opekarni blizu Kamnice. Našli sta ga dve ženi. Edna ga je pobrala ter objubila drugi del denarja, ako bo de molčala. Ker pa ni druga nič dobila, šla je k občinskemu predstojniku v Rošpahu ter mu vse izdala. Orožniki so kmalu prijeli nepošteno žensko ter našli pri nji celi znesek razven nekaj kronic, katere je že zapravila. Kakor poroča ljub-

ljanski časopis, se je Jožef Štok ustrelil v nedeljo ob 8. uri zjutraj v tivolskem gozdu v Ljubljani. Zadel se je v srce ter bil takoj mrtev. Pri njem so našli pismo, v katerem pravi, da se je ustrelil zato, ker je izgubil uradni denar.

Mesec mrkne dne 11. t. m. ob 11. uri 40 min. po noči. Mrknjenje se bo videlo tudi pri nas.

Službe cestarjev so razpisane, dve pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru, edna pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju. Prošnje se morajo vložiti vsaj do 15. maja 1903.

Ogenj. 24. m. m. je zgorela kočja posestnika Andreja Rožanc v Tratni pri Celju. Koča je bila lesena in s slamo krita ter vredna komaj 100 kron, zavarovana pa je bila za 600 kron. — V Imenem je zgorela 29. m. m. viničarija Janeza Veršec, v kateri je stanoval viničar Matijas Peperka. Zažgal je 4letni sin viničarja, ko se je igral z užigalicami. Lastnik hiše ima škode okoli 2000 K, viničar pa čez 250 kron. Hiša je bila zavarovana za 600 kron. — V sredo, 1. aprila je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje Marije Petek v Gornji Ložnici. Zgorelo je tudi pohištvo in gospodarsko orodje. — V pondeljek, dne 6. aprila ob 5. uri popoldne so se vnele saje v dimniku pri Ant. Medvedu v Hotinji vasi pri Mariboru in v par minutah je bila cela s slamo krita hiša v plamenu. Rešila se je komaj le živina in vse drugo mu je zgorelo. Zavarovan je za 2200 K, pa škode ima čez 4000 K. Ker je gostilna gosp. Franca Primec le 5 metrov oddaljena in čeravno je z opeko krita, je bila naglo v plamenu in iz podstrešja ni bilo mogoče nič rešiti. Zavarovan je za 2000 K, škode pa je 3000 K. Gospodarskega poslopja Fr. Marčinko tudi ni bilo mogoče rešiti niti blizu priti. Zavarovan je za 1000 K, škoda pa znaša 2000 K. Hiša in hlev sta oddaljena 6 metrov in po napornem trudu se je posrečilo, da se je rešil strop in slamnata streha, ki je tu pa tam že okoli 10 minut gorela. Branilo in polivalo se je neumorno in v trenutku, ko je bila sila največja, prihitela je požarna bramba iz Rač ter gorečo streho pogasila in s tem preprečila, da niso še štiri druge hiše pogorele. Zato se slav. rački požarni brambi in posebno podnačelniku g. Št. Srnko zahvalimo, da je bil tako hitro na mestu nesreče ter nas rešil tako velike nevarnosti. Prihitele so tudi slav. požarne brambe iz Frama pod vodstvom g. Mirko Krajnc s 16 možmi, iz Hoč pod vodstvom g. I. Breganta s 14 možmi in iz Maribora pod vodstvom g. Ratzeka z dvema brizgalnicama in 18 možmi. G. Bäuerle, kot ranocelnik iz Maribora, je dve deklici obvezal, katerima je padlo tramovje in opeka na glavo ter ju ranilo. Vse požarne brambe so gasile dve uri. Ljudje so vsem jako hvaležni. Velike zasluge imajo tudi gg. orožniki, g. oskrbnik grajščine v Račah in vsi domači in tuji, ki so pridno pomagali. Zato vsem v imenu ponesrečenih in občine najprisrčnejša zahvala in Bog Vam povrni! Franc Pišek, župan.

Zavedna slovenska dekleta. Iz Sv. Benedikta v Slov. gor. nam je poslalo tudi 36 lastnoročno podpisanih deklet sledečo izjavo: Podpisana dekleta velike župnije Sv. Benedikta v Slov. goricah smo izvedele po »Slov. Gospodarju« in »Našem Domu«, da so mariborski Nemci v »Marburger Zeitung« imevali slovenski narod narod morilcev, roparjev in ljudožrcv. Tako še menda nikdar ni bil žaljen kak narod od drugega. Iz dna užaljenega srca ugovarjamo takemu razžaljenju ter očitno izjavljamo, da smo poštna dekleta pošteni slovenski starišev. Če je pa katero slovensko dekle slabo, pokvarili ste je vi Nemci v vaših nemških mestih.

Spodnja Novavas pri Slov. Bistrici. Bila je volitev 6. t. m. pri nas za občinski zastop. Nasprotna stranka je napela svoje moči do skrajne sile. Pritirala je vse svoje pristaše od blizo in daleč, njim na čelu pa je stal Stiger, mož dobro poznat kot strasten nemški nacijonalec. Ko se je pri zadnji ple-